رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطبهٔ حاجت را به ما یاد دادند

از عبدالله بن مسعود ـ رضی الله عنه ـ روایت است که گفت: رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطبهٔ حاجت را به ما یاد دادند [به این صورت که]: «إِنَّ الحَمْدَ للهِ، نَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوْذُ بِهِ مِنْ شُرُوْرِ أَنْفُسِنَا، مَنْ يَهْدِ اللهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا الله، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، {يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ والأرحام إن الله كان عليكم رقيبا} [النساء: ١]، {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ} [آل عمران: ١٠٢]، {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (70) يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا} [الأحزاب: ٧٠ - ٧١]. یعنی: «همانا حمد و ستایش از آن الله است، از او کمک می‌طلبیم و از او طلب مغفرت می‌کنیم و از شر نفس خویش به او پناه می‌بریم؛ هر کسی که الله او را هدایت کند، برای او گمراه‌گری نیست و هرکسی که الله او را گمراه کند، برای او هدایت‌گری نیست؛ و شهادت می‌دهم که معبود به حقی جز الله وجود ندارد و شهادت می‌دهم که محمد بنده و فرستادهٔ الله است. (ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید [همان ذاتی] که شما را از یک تن آفرید و همسرش را [نیز] از او آفرید و از [نسلِ] آن دو، مردان و زنان بسیاری پراکند؛ و از الله که به [نام] او از یکدیگر درخواست می‌کنید پروا نمایید و از [گسستن] پیوند خویشاوندی بپرهیزید. بی‌گمان، الله همواره مراقب [و نگهبان] شماست). (ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از الله ـ آن گونه که شایستۀ پروا کردن از اوست ـ پروا کنید و جز در حال مسلمانی نمیرید). (ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از الله پروا کنید و سخنی راست و درست بگویید (70) تا الله کارهای‌تان را اصلاح کند و گناهان‌تان را بیامرزد و [بدانید] هرکس از الله و پیامبرش اطاعت کند، یقیناً به کامیابی بزرگی دست یافته است).

[صحیح است] [به روایت ابوداوود و ترمذی و نسائی و ابن‌ماجه و احمد]

ابن مسعود ـ رضی الله عنه ـ خبر می‌دهد که پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خطبهٔ حاجت را به ایشان یاد می‌داد و آن خطبه‌ای است که برای آغاز سخن در خطبه‌ها و پیش از عرضهٔ نیازها مانند خطبهٔ عقد و خطبهٔ جمعه و دیگر امور گفته می‌شود؛ و این خطبه معانی بزرگی را در خود دارد، از جمله بیان مستحق بودن الله برای همهٔ انواع ستایش و طلب یاری تنها از او که یکتاست و شریکی ندارد و پوشانده شدن گناهان و درگذشتن از آنها و پناه بردن به او از همهٔ بدی‌ها، بدی‌های نفس و هر بدی دیگری. سپس پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ بیان نمودند که هدایت به دست الله است، پس هرکه او هدایتش کند گمراه‌گری نخواهد داشت و هرکه را او گمراه سازد، هدایتگری نخواهد داشت. سپس شهادت توحید را ذکر کرد و اینکه معبود به حقی جز الله نیست و شهادت به پیامبری محمد، به اینکه محمد بندهٔ الله و فرستادهٔ اوست. و این خطبه را با این سه آیه به پایان رساند که شاملِ امر به تقوای الله عزوجل با انجام اوامر و دوری از نواهی او به قصد جلب خشنودی الله است؛ و اینکه پاداش کسی که چنین کند صالح شدن اعمال و اقوال و بخشیده شدن گناهان و زندگی پاک در دنیا و رستگاری قیامت با وارد شدن به بهشت است.

http://sunnah.global/hadeeth/fa/show/58060